

De uitgezochte spijzen van de koning

door: A. Gibert

Daniël 1

Daniël en zijn metgezellen waren als jongelingen (letterlijk kinderen) naar Babel gebracht. Zij hadden kunnen zeggen, dat zij de straf droegen voor de zonden, waarvoor zij niet verantwoordelijk waren. Over hen was de straf gekomen, die tegen Hizkia een eeuw eerder was uitgesproken. (2Kon.20:18) Zij ondergingen de eerste aanraking van de oordelen, waarvoor Jeremia al dertien jaar, tevergeefs het volk en zijn oversten, waarschuwde. Dat wil zeggen tijdens hun prille jeugd.

Zij nemen zonder sputteren de nederlaag en de vernedering van hun volk aan. Zij erkennen de gezag van de koning, die hen heeft onderworpen. Die de tempel heeft geplunderd en gevangenen als gijzelaars heeft meegenomen. Zij protesteren niet als men hun namen veranderen in namen, die hen herinneren aan de Babylonische afgoden. Zij leggen zich toe op de noodzakelijke studie om de koning der volken goed te kunnen dienen.

De wijzen van deze wereld hebben het recht om te denken: "Dat zijn mensen, die van de gunstige gelegenheid gebruik maken! Deze jongelingen geven niets om hun Koninklijke afkomst en om hun vaderland. Zij zullen zich snel vermengen met de Chaldeeën en ze doen daar goed aan. Jeruzalem en zijn tempel zijn ver weg, hier is geen altaar, geen offeranden, de gewijde vaten dienen de god van Nebukadnezar. Alles is afgelopen met Israël en met de wet. Het is maar het allerbeste te profiteren van de gunstige maatregelen van de koning en de kansen aan te grijpen."

Maar er is één punt waarop zij weigeren, wat de koning hun heeft geboden. "*Daniël nu nam voor in zijn hart, dat hij zich niet zou ontreinigen met de stukken van de spijs des konings, noch met den wijn zijns dranks;*" Dit was geen geheime afspraak waaraan hij zich in het geniep wou proberen aan te houden. "*daarom verzocht hij van den overste der kamerlingen, dat hij zich niet mocht ontreinigen.*" (8) Maar, kan de menselijke wijsheid weer zeggen: "Dat is een uitzondering, waaraan de andere bannelingen blijkbaar geen aandacht hebben geschonken. Misschien een eigenaardigheid, een gewoonte, overgebleven uit hun kindertijd of een laatste opflakkering van nationaal gevoel, zonder betekenis."

Integendeel. Het is de hoofdzaak. Het openbaart de ware toestand van Daniël en zijn drie vrienden. God zegent dit onmiddellijk met Zijn goedkeuring. "*En God gaf Daniël genade en barmhartigheid voor het aangezicht van den overste der kamerlingen.*" (9) Hij neigt het hart van hen, die ze verzorgen en bekroont hun beproeving met succes. Als deze jongelingen, de letter van de wet eerbiedigen, waarin ze in Jeruzalem zijn onderwezen, is dat voor hen niet maar een lege vorm. De beslissing, in het hart genomen, verbindt hun leven in zijn diepste wezen, zoals zij later (Hfdst. 3 en 6) op buitengewone wijze zullen bewijzen.

1

Hun beslissing toont op de eerste plaats dat zij een hoger gezag erkennen. Boven dat van de koning van Babel en zijn afgoden. De overste van de hovelingen vreest de heer zijn koning. (10) Maar zij vrezen Hem, die Daniël kort daarna voor de koning zou noemen "*de God des hemels*" (2:44). Er is er maar één. "*Ik ben de HEERE uw God, ... Gij zult geen andere goden voor Mijn aangezicht hebben.*" (Ex.20:2,3) De drie Hebreëën zullen zich niet voor het gouden beeld neerbuigen, en als Daniël een grijsaard geworden is, zal hij steeds bidden voor het open venster, dat uitziet naar Jeruzalem, ondanks het verbod om een andere bede uit te spreken dan alleen tot de koning. Die God alleen moet gediend, geëerd en gevreesd worden: "*Gij zult den HEERE, uw God, vrezen, en Hem dienen*" (Deut.6:13). Zijn woord moet gehoorzaamd worden door allen die Hem toebehoren.

2

De God, die zij vrezen, is een heilig God. Hij laat verontreiniging niet toe. Hij wil niet, dat Zijn dienstknechten naar hun mond brengen, wat aan de afgoden is geofferd. Hij wil evenmin, dat zij de bevelen overtreden, die in Zijn wet gegeven zijn, als onderscheid tussen wat rein en onrein is. "*Want Ik ben de HEERE, uw God; daarom zult gij u heiligen, en heilig zijn, dewijl Ik heilig ben*" (Lev.11:44,45) heeft Hij gezegd in verbinding met dit onderscheid in voedsel.

3

Hun gehoorzaamheid is een geloofsgehoorzaamheid. Die heeft niet iets slaafs. Het geloof heeft er welgevallen in dat te doen wat God behaagt. Zo zal ook de volmaakte mens doen. *“Mijn voedsel is, dat Ik de wil doe van Hem die Mij heeft gezonden”* (Joh.4:34). *“Ik heb lust, o mijn God! om Uw welbehagen te doen”* (Ps.40:8). En de getrouwen van het lijdende overblijfsel, waarvan deze bannelingen in Babel een beeld zijn, zullen zeggen: *“Hoe lief heb ik Uw wet!... ..En ik zal mij vermaken in Uw geboden”* (Ps.119:97, 113, 47) Natuurlijke gevoelens tellen niet mee. Daniël weigert voedsel dat aangenaam is voor de natuur. Onze eigen natuur zou het dankbaar aanvaarden. De lekkere spijzen van de koning. Wat een gunst, wat een onverwacht voorrecht voor gevangenen. Maar wat zijn deze voorrechten, vergeleken bij het genot, dat men heeft, als men de wil van God doet?

4

Aan de andere kant, om te kunnen handelen als deze jongens moeten deze jonge mensen overtuigd zijn, dat God Zijn volk nooit vergeet; zelfs als Hij het straft en Zijn aangezicht er voor verbergt. De onderwerping aan de volken zou niet altoos duren. Aan de ballingschap in Babel zou een einde komen. Kenden zij de profetie van Jeremia, uitgesproken in hetzelfde jaar van hun wegvoering, over de “70 jaar” van deze ballingschap? Niets bevestigt dat. Pas 69 jaar later moest Daniël dit uit de boeken leren. (Jer. 25:1,11; Dan. 9:1,2)

Zij kenden op zijn minst de boeken van Mozes en Hosea, Amos, Jesaja, Micha zowel de oude als de jongste beloften. Zij waren zich bewust, dat het zich onderwerpen aan Nebukadnezar in de tegenwoordige tijd, was zich onderwerpen aan God, die Zijn hand zwaar liet drukken op Zijn schuldig volk. Maar er zou bevrijding komen. Hetzelfde overblijfsel, dat zijn vermaak vindt in de wet van God, zegt en herhaalt: *“Hoelang?”* Dat is het zuchten van het geloof. (Jes. 6:11; Ps. 6:3; 13:1,2; 74:10; 89:46; 90:13; 94:3,4; Hab. 1:2)

5

Tenslotte, hun houding is gebaseerd op hun geloof in Hem, die gesproken heeft, een trouwe God. (Deut.32:4) Het Woord van hun God is onbewegelijk als Hijzelf, die Dezelfde blijft. De Schrift kan niet gebroken worden. Zij heeft dezelfde waarde, hoewel het volk van de Heer de Schrift heeft verloochend. Het heeft zich van God afgekeerd en is nu voor een tijd verworpen. De wet is even onaantastbaar als toen Mozes haar gaf. En boven alles de Heer kan niet falen in wat Hij aan de vaders heeft beloofd. Het geloof van deze jonge mensen voegt zich bij de getrouwen, die in alle tijden zich hebben gewend tot het voorwerp van de belofte: *“Wij hebben Hem gevonden van Wie Mozes in de wet*

geschreven heeft, en de profeten” (Joh.1:46) de Messias, de Bevrijder.

Omdat ze zich niet verontreinigd hebben en geweigerd hebben het meest verleidelijke voedsel van Babel te eten, zijn deze jonge Hebreërs voorbereid om de “raad van God” te dienen. Dat zullen ze doen op de plaats waar God ze heeft geplaatst, als gewetensvolle dienstknechten van deze koning der volken die door Hem is aangesteld om getuigenis te geven van de rechten van God, die zij op het juiste ogenblik laten horen. (Dan. 2:47; 3:28; 4:37; 6:25-27)

Zij ontvangen van God de wijsheid en het inzicht dat nodig om beter dan hun collega's hun plicht ten opzichte van de koning te vervullen. Maar zij alleen ontvangen het inzicht van de ondoorgrondelijke en verborgen dingen. De verborgenheden, die de God des hemels openbaart. (2:22,28) Dat inzicht zouden ze niet gekregen hebben, als zij zich verbonden hadden met onreinheid, dat was het allereerste. Maar dan hebben ze ook volhard in hun geloof, waarvan hun vurig gebed de uitdrukking is. (2:18)

“De verborgenheid des HEEREN is voor degenen, die Hem vrezen” (Ps. 25:14). Op die manier hebben Daniël en zijn drie vrienden hun karakter van vreemdelingen in Babel bewaard op een manier dat zij daar waardevol aanwezig waren en handelden. Ze waren getuigen van God en konden de vrede voor de stad zoeken, waarheen ze waren overgebracht. (Jer. 29:7)

Wat een nuttige lessen voor ons. Niet dat onze plaats helemaal dezelfde is die van hen. Tegenover God gehoorzaamden zij als joden onder de wet. Christus heeft ons in de vrijheid gesteld. Wij zijn tegenover de wereld vreemdelingen, maar niet omdat de Gemeente in slavernij is, zoals het joodse volk dat was. Integendeel, dat zou ze niet kunnen zijn. Zij is hemels en ons burgerschap is in de hemel. Wij dragen op aarde de naam van de Soevereine. Die door wereld is verworpen maar die, in plaats overwonnen te zijn, verheerlijkt is in de hemel en over de aarde zal heersen. Wij behoeven onze harpen niet aan de wilgen van Babel te hangen en weigeren de liederen van Sion te zingen in een vreemd land. (Ps.137) Hier op aarde begint al het gezang, dat we in de hemel zullen zingen.

Zeker onze ontrouw – zowel van de christenheid in haar geheel als de ontrouw van de verschillende getuigenissen, die de Heer in de loop van de kerkgeschiedenis heeft opgericht – heeft het oordeel over het huis van God gebracht. Deze christenheid, waarvan wij deel uitmaken, heeft van het christendom een godsdienst van deze wereld gemaakt. Zij zelf heeft het werelds juk gevormd, dat op haar ligt, ondanks alle pretenties. Maar zelfs de poorten van de Hades kunnen “Mijn Gemeente” niet over winnen heeft Jezus gezegd.

Het is ook waar, dat we leven in de “tijden der heidenen” (Luk.21:24). Deze lopen van Nebukadnezar tot de verschijning van Christus. Maar deze lopen niet door in onze tijd. Onze hoop is niet die van Israël. De tijd van de Gemeente vormt een tussentijdperk in de

loop van de tijden. Christus, met wie ons leven verborgen is in God (Kol.3:3), verwacht op het ogenblik, dat Zijn vijanden zullen gelegd worden onder Zijn voeten. Wij zullen met Hem geopenbaard worden in heerlijkheid en daarom zal Hij ons vooraf tot zich genomen hebben. Tot op dat ogenblik heerst Satan, hoewel die op het kruis overwonnen is, over deze wereld als onrechtmatig bezitter.

Dit alles geeft aan onze plaats als vreemdelingen een eigen karakter. Als getuigen van Hem, die God gemaakt heeft tot Heer en Christus, zijn wij in deze wereld. Een wereld die bestemd is om geoordeeld te worden. De verwoesting van Babel is daar maar een zwak voorbeeld van. Wij moeten onderworpen zijn aan de door God ingestelde overheden. Wij zijn verantwoordelijk aan Hem om daar te werken voor het goede en de vrede, terwijl wij het goede ter harte nemen en bidden voor deze overheden. God zal aan hem, die op Hem vertrouwt, de wijsheid, de bekwaamheid en de kracht geven om deze taak te volbrengen, die God hem op aarde heeft gegeven.

Maar dat zal pas kunnen, als wij in ons hart hebben voorgenomen, ons niet te verontreinigen met de lekkere spijzen van de koning of met de wijn, die hij drinkt. Dat zijn de dingen die in de wereld zijn. Die dingen worden gekenmerkt door het zegel van haar overste, die ze uitdeelt en dat is Satan. Zij beantwoorden aan de begeerte van het hart en voeden het vlees. Deze te onderscheiden en ze te verwerpen, lijkt moeilijker te worden naarmate dat de "geest van de laatste tijden" veld wint. Laten we zeggen, dat, dat meer dan ooit harten vereist, die gewonnen zijn voor de hemelse genegenheden en tere gewetens.

Heel in het bijzonder willen we denken aan jonge mensen, die net als Daniël en zijn vrienden, hun eerste persoonlijke contacten hebben met deze wereld. Zij moeten onderwezen worden, om een goede belijdenis te geven. We kunnen de geest niet langer braak laten liggen net zomin als het lichaam zonder oefening en de handen zonder opvoeding. Dat zou zekere mislukkingen kweken, ongeschiktheid en het bijgeloof aanmoedigen. Wat belangrijk is. Alles kan aangenomen worden uit de hand van God, met dankzegging en met het oog om God te dienen. Alles waartoe men geroepen wordt te doen. "*Aan deze vier jongelingen nu gaf God wetenschap en verstand in alle boeken, en wijsheid; maar Daniël gaf Hij verstand in allerlei gezichten en dromen.*" (17)

De aardse plichten, of dat nu familie, beroeps, of burgerlijke plichten zijn, geven de gelovige voortdurend de gelegenheid zijn Meester te eren. Als hij ze doet met Hem, voor Hem, dankend en biddend. Dat kan al, als hij gevormd wordt door het onderwijs, studie, lectuur enz. en later als hij tijdens het werk steeds meer in aanraking komt met onbekeerden. Dat geldt ook voor de noodzakelijke ontspanning. Maar in al deze verschillende gebieden is alles, wat niet gedaan kan worden in gemeenschap met de Heer, veroordeeld als verontreiniging. De Heer moet geheiligd worden in ons hart, door Hem de plaats te geven, die Hem

verschuldigd is. Hoeveel te meer alles, wat zo'n grote plaats, zo niet het hele leven van deze wereld inneemt. Het zoeken van genot, van rijkdom en eer. Laten we dit overwegen! De naam van God kan er mee verbonden worden of zijn. Maar hoe vaak wordt dit niet misbruikt!

Dat is niet de plaats voor een gelovige. Een gelovige kan zich daar nooit op zijn gemak zijn, zelfs niet als hij zijn geweten het zwijgen oplegt. Het Woord is zeer stellig en krachtig in zijn beknoptheid. "*Wij weten dat wij uit God zijn en de hele wereld in het boze ligt.*" (1Joh.5:19) Voor dit gezonde oordeel over de dingen vinden we hulp in het Woord, als een lamp voor onze voet en het gebed, dat ons in de tegenwoordigheid van God brengt. Het Woord is krachtig door de Geest. Zonder de Geest zouden we spoedig in een vormelijke sleur vallen. Hij maakt leven, terwijl de letter doodt. Het zou dwaas zijn om iemand, die niet het leven heeft, te dwingen om van de wereldse dingen afstand te doen. Maar als het leven er is, moet dat zich openbaren door de wereldse begeerte en de goddeloosheid te verzaken. (Tit.2:12) Laten we niet vergeten, dat de kinderen van gelovigen zich in een bijzondere positie bevinden en dat hun ouders de verantwoordelijkheid hebben ze op te voeden inde tucht en vermaning van de Heer.

Het is voor ons duidelijk, dat we geen onderscheid hoeven te maken tussen stoffelijke voedingsmiddelen. (Kol.2:21,22; Rom.14:14; 1Kor.10:25) Wij leven niet meer onder de wet. Maar Christus is gestorven "*opdat de rechtvaardige eis van de wet vervuld wordt in ons, die niet naar het vlees wandelen, maar naar de Geest.*" (Rom.8:4) Wat het vlees behaagt, bedroefd de Geest. Het vlees begeert tegen Hem en Hij tegen het vlees. Het geestelijk voedsel, namelijk Christus zelf (Joh.6) is voor de oude mens verachtelijk. Het geestelijk voedsel is het genot voor de nieuwe mens, of het nu het "Manna" is (Christus als mens op aarde) of ons "Pascha" (Christus in Zijn dood) of het "overjarig koren van het land" (Christus in de hemel), het voedsel is het leven voor de gelovige. Dat hij aan iedereen mag laten zien wat een gezondheid dit voedsel geeft en dat de heerlijke spijzen van de koning hem tegen mogen staan, wat ze ook zijn.

Schijnheiligen in de wereld zullen toegeven, dat er genoegens zijn, die onteren. Zelfs al moeten ze, door schone schijn te geven aan deze begeerten van het vlees, deze grove genoegens met schaaamteloosheid aan de menigten voorzetten, aan wie zij het verstand wegnemen. (Hos.4:11) We weten hoe ver men daarin gaat in onze tijd en welke voordelen er verkregen worden uit de exploitatie van onzedelijke lectuur en voorstellingen, die in elke huiskamer gebracht en uitgezonden worden.

De wereld biedt de gelovige heel graag aards voedsel. Ze heeft er voor elke smaak: de kunst, de fantasie het gevoel en het verstand of van alles wat door elkaar. Cultuur en beschaving worden met alle allerlei deugden versierd. Men kan in de kunst vluchten in de 1001 vormen die het biedt. Men kan onder de indruk komen van de filosofie, de duizelingwekkende

ontdekkingen in de wetenschap, de kracht van de techniek, de verheerlijking van de politieke acties, dingen kunnen veranderen en wat al niet meer! Die spijzen zijn heerlijk, de wijn is koppig.

In werkelijkheid gaat het altijd om zichzelf te behagen. Anderen te overtreffen en zichzelf te overtroeven. Gevleid, beschaafd, maar altijd gekeerd naar de nietige ijdelheden (nietige afgoden) (Jona 2:8). De oude mens heeft de illusie dat het zich opvoed, maar het blijft de zonde van Adam: God gelijk te willen zijn. Tegelijkertijd probeert hij zijn naaktheid te bedekken en de gedachte aan lijden of aan dood en hiernamaals weg te drukken. Hij probeert gelukkig te worden zonder God. Want sinds de val galmt naast de stem van het geweten de echo na: *“gij zult als God wezen”*. De heerlijke spijzen van de koning worden aangeboden door dezelfde verzoeker, die de verdienste van het verboden fruit aanpreeft en insinueerde: *“Is het ook, dat God gezegd heeft”*.

Ja, God heeft gezegd. Hij spreekt altijd. Hij zegt dat, *“al wat in de wereld is: de begeerte van het vlees, de begeerte van de ogen en de hoogmoed van het leven, is*

niet uit de Vader, maar is uit de wereld.” (1Joh.2:16). De kinderen van de Vader moeten naar Hem luisteren en niet naar de oude slang.

Sommige mensen hebben de illusie de wereld langzamerhand naar de gedachte van God te kunnen buigen. Dat past ons niet. Voor een onderwerping, tenminste, een geveinsde onderwerping, zal de ijzeren roede nodig zijn van de Herder der volken.

Wat ons past is een praktisch verwerkelijken, dat *“wij van Christus zijn en Christus is van God”*. Zich voeden met het verachte voedsel en de spijzen weigeren die men koninklijk noemt, is het geheim om geschikt te worden om op aarde leven als het zout der aarde en licht der wereld. De grens met deze wereld is altijd het *“kruis van onze Heer Jezus Christus, door Wie voor mij de wereld gekruisigd is en ik voor de wereld.”* (Gal.6:14)

Die grens wordt getrokken in het hart in overeenstemming met de plaats die Christus daarin heeft.

Oorsprong: [Le Messenger Evangélique 1965-141](#)

Titel: [Les Mets délicats du roi](#)

© Oude Sporen 2004